

pro odpor zaměstnavatele nemohl vůbec službu nastoupiti. Jestliže žal. úřad v nař. rozhodnutí proti stanovisku st-lovu prostě konstatoval, že šlo o uplatňování nároku posléz uvedeného druhu, aniž blíže uvedl, ze kterých skutkových zjištění a jakým myšlenkovým pochodem k tomuto závěru dospěl, zůstalo nař. rozhodnutí v tomto podstatném bodě kusým a nss nemá možnost přezkoumati zákonitost jeho. Bylo je proto zrušiti podle § 6 zákona o ss.

Č. 12.565.

Zaměstnanci veřejní: * Ustanovení § 52 vlád. nař. č. 96/1930 Sb., podle něhož doba a procentní sazba, které byly vzaty na základ pro výměru dosavadních odpočivných požitků toho kterého zaměstnance (jeho pozůstalých), zůstávají nedotčeny, jest kryto zákonem.

(Nález ze 14. října 1936 č. 13.810/34.)

Věc: Marie B. v Malých Bošanech proti rozh. min. zemědělství v Praze z 6. února 1934 o úpravě zaopatřovacích platů.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výnosem zem. úřadu v Bratislavě z 26. ledna 1931 byla vyměřena st-lce k její přihlášce z 27. listopadu 1930 za souhlasu gen. fin. ředitelství v Bratislavě podle zákona č. 70/1930 Sb. vzhledem k pensijní základně 25.200 Kč, určené podle § 3 vlád. nař. č. 96/1930 Sb., na místo dosavadních jejích zaopatřovacích požitků od 1. ledna 1931 vdovská pense ročních 11.088 Kč, t. j. $\frac{2}{3}$ výslužného 16.632 Kč, které by patřilo manželů jejímu (66% nové pensijní základny 25.200 Kč, t. j. služné 5. platové stupnice stupně c).

Nař. rozhodnutím min. zemědělství v dohodě s min. fin. st-lčino odvolání zamítlo jako bezdůvodné z těchto důvodů: Podle ustanovení § 52 vlád. nař. č. 96/1930 Sb. zůstávají doba a procentní sazba, které byly vzaty za základ pro výměru dosavadních odpočivných (zaopatřovacích) požitků toho kterého zaměstnance (jeho pozůstalých), nedotčeny. Poněvadž st-lce byly její původní zaopatřovací požitky pravoplatně vyměřeny na základě započítané služební doby od 11. května 1896 do 5. května 1919, t. j. doby v trvání okrouhle 23 roků a z této vyplývající 66% sazby pro výměru výslužného jejího manžela, jednal úřad správně ve smyslu ustanovení § 52 cit. vlád. nař., jestliže pro výměru st-lčiných zaopatřovacích požitků podle zákona z 20. května 1930 č. 70 Sb. použil téže služební doby a téže procentní sazby. Při úpravě st-lčiných zaopatřovacích požitků podle naposled uvedeného zákona nemohl úřad přihlížeti k výhodám podle § 11 zák. čl. LXV:1912. K těmto výhodám bylo možno přihlížeti při úpravě st-lčiných zaopatřovacích požitků podle zákona z 22. prosince 1924 č. 287 Sb. v předpokladu splnění podmínky v § 2 odst. 3 zákona uvedené, pokud se týče uplatnění nároků na zmíněnou výhodu písemnou přihláškou v době tu stanovené. Poněvadž st-lka písemné přihlášky nepodala vzdor tomu, že byla na zmíněnou

podmínku pravoplatným rozhodnutím býv. expositury min. zemědělství v Bratislavě z 20. června 1927 výslovně upozorněna, nebyl úřad povinen, vyměřuje jí zaopatřovací požitky podle zákona z 22. prosince 1924 č. 287 Sb., přihlížeti ke zmíněné výhodě a ani nepřihlédl. V důsledku toho ani v nař. rozhodnutí nedošla výhoda podle § 11 zákona v započítání služební doby výrazu. Pokud st-lka namítá, že v nař. rozhodnutí zem. úřadu v Bratislavě nebylo přihlíženo ke služební době, kterou její manžel ztrávil před 11. květnem 1896, tedy před vstupem do státní služby, ve funkci senického okr. lesního správce, podotýká min. zemědělství, že ustanovení § 52 cit. vlád. nař. č. 96/1930 Sb. nepřipouští, aby v nař. rozhodnutí bylo přihlíženo k této služební době, protože k ní nebylo přihlédnuto ani v pravoplatném pensijním výměru býv. expositury min. zemědělství v Bratislavě z 15. února 1922. Ohledně st-lčiných námitek, týkajících se nezapočtení t. zv. válečných roků, poukazuje min. zemědělství opět na ustanovení § 52 cit. vlád. nař. Ostatně upozorňuje min. zemědělství, že zákon č. 457/1919 Sb., jehož ustanovení má st-lka patrně na zřeteli, nabyl účinnosti 7. srpna 1919 a výhody podle tohoto zákona poskytovaly se jen na přihlášku. St-lčin manžel zemřel však už 5. května 1919.

— — — Po stránce věcné vytýká stížnost nezákonnost nař. rozhodnutí, že při určení nové pensijní základny nebylo dbáno platných zákonů ustanovení, a snaží se z ustanovení § 1 odst. 1 a § 50 vlád. nař. č. 96/1930 Sb. dovoditi, že dlužno přihlížeti k celkové služební době započitatelné nebo pro postup do vyšších platů započtené. Námitka tato mívá se však skutečným obsahem nař. rozhodnutí (§ 18 zákona o ss), které zjištěním doby rozhodné pro určení z v ý š e n é pensijní základny se nezabývalo a pro nedostatek podnětu st-lčina ani zabývatí nemusilo.

Zbývá tudíž jen otázka, zda při úpravě st-lčiných zaopatřovacích platů podle zákona č. 70/1930 Sb., resp. vlád. nař. č. 96/1930 Sb. se žal. úřad právem odvolal na předpis § 52 cit. vlád. nař. Kdežto totiž žal. úřad stojí na stanovisku, že základ úpravy té tvořiti může ve smyslu cit. předpisu toliko služební doba a procentní sazba, podle kterých byly již dosavadní zaopatřovací požitky zaměstnance, resp. jeho pozůstalých pravoplatně stanoveny, tedy u st-lky doba 23 roků a sazba 66%, namítá stížnost, že ustanovení § 52 vlád. nař. č. 96/1930 Sb. není kryto zákonem a nevztahuje se na případ st-lčin, protože jednak nebyla vláda zmocněna vydati nové předpisy, kterými by byla zbavena účinnosti ustanovení obsažená v jiných zákonech upravujících otázku služební doby a procentní sazby, jež dlužno vzíti za základ pro výměru pensijních platů, jednak nebylo dosud ani manželu st-lčinu, ani jí samé pravoplatně judikátně rozhodnuto o zápočtu služební doby, speciálně doby ztrávené jím ve službách župních od 1. správně 3. ledna 1887 do 10. května 1896 (vzhledem k ustanovení § 16 zák. čl. LXV:1912), ani ve příčině výhodnějšího čítání služební doby podle § 11 téhož zák. článku, ani o zápočtu válečných roků a ve příčině procentní sazby. Nss nemohl stanovisko stížnosti uznato správným.

Jak plyne ze znění jednotlivých ustanovení (§§ 1 a 5) zákona č. 70/1930 Sb. a jak bylo také judikaturou nss vysloveno (viz na př. Boh. A

10.591/33 a j.), bylo úmyslem zákonodárce vztáhnouti na t. zv. staropensisty, t. j. zaměstnance v § 1 zákona zmíněné (resp. jich pozůstalé), kteří odešli do výslužby před účinností plat. zákona č. 103/1926 Sb., t. j. před 1. lednem 1926, nebo před tímto dnem v činné službě zemřeli, některá taxativně tam vypočtená ustanovení VI. části plat. zákona o odpočivných a zaopatřovacích platech a přizbůsobiti jejich dosavadní pensijní základny sazbám vyplývajícím z plat. zákona č. 103/1926 Sb., pročež byla vláda zmocněna v § 5, aby stanovila abstraktní předpisy pro určení výše nové pensijní základny, při čemž jí vytčeny meze ve dvojím směru, že musí totiž přihlížeti ke služebnímu poměru zaměstnancovu v den skončení jeho činné služby, a že předpisy nesmějí přesahovati míru stanovenou převodovými ustanoveními VII. části plat. zákona č. 103/1926 Sb. pro převod aktivních zaměstnanců do platů podle tohoto zákona. Naproti tomu nechtěl zákonodárce — jak potvrzuje i důvodová zpráva k vlád. návrhu zákona č. 70/1930 Sb. č. tisku 165/1930 senátu N. S. k § 5 č. 1 — nic měniti na jiných předpisech pensijních, které nebyly celkem (vyjímajíc určení složek pensijní základny) ani plat. zákonem měněny, a zejména »zůstávají nedotčeny předpisy o době započitatelné pro nárok a výměru výslužného, předpisy o určení procentní sazby atd. . . .«.

Nutno tudíž při úpravě pensijních požitků podle zákona č. 70/1930 Sb. přesně rozeznávati jednak dobu rozhodnou pro nárok na přeložení do výslužby, resp. výměru pense (procentní sazby) podle předpisů platných v době odchodu toho kterého zaměstnance z činné služby, resp. v době jeho smrti, zemřel-li za činné služby, jednak dobu rozhodnou pro zvýšení pensijní základny podle zákona č. 70/1930 Sb. a jeho prováděcího nařízení č. 96/1930 Sb., jak bylo vyloženo v četných nálezech nss (viz Boh. A 10.731/33, 11.238/33, 11.241/33, 11.320/34 a j.). Upravuje-li pak zákon č. 70/1930 Sb. odpočivné a zaopatřovací platy zvýšením pensijní základny, předpokládá, že tato pensijní základna byla dříve zaměstnanci, resp. jeho pozůstalým podle dříve platných předpisů stanovena a tedy jich zákonný nárok co do výměry pense, jak ve příčině započitatelné služební doby, tak ve příčině procentní sazby, f o r m a l i s o v á n (arg. § 1 slova: »mají-li podle platných pensijních pravidel nárok na odpočivné (zaopatřovací) platy . . .« a § 6 odst. 1: »Odpočivné (zaopatřovací) platy podle tohoto zákona nastupují na místo všech dosavadních odpočivných (zaopatřovacích) požitků a všech přídavků . . . p o v o l e n ý c h na základě zákona, vlád. nař. neb usnesení vlády, jakož i všech i n d i v i d u á l n ě u d ě l e n ý c h přídavků . . .«). Má proto podle úmyslu zákonodárcova úprava pensijní základny vycházeti ze základů správním aktem úřadu již stanovených jako z veličiny již dané jak co do započtené služební doby, tak co do procentní sazby.

Jestliže tedy vlád. nař. č. 96/1930 Sb., provádějíc zákon č. 70/1930, stanovilo v § 52, že »doba a procentní sazba, které byly vzaty za základ pro výměru dosavadních odpočivných (zaopatřovacích) požitků toho kterého zaměstnance (jeho pozůstalých), zůstávají nedotčeny«, — dalo jen přesný výraz myšlence obsažené v samém zákoně, a nelze proto důvodně tvrditi, že by toto ustanovení bylo v odporu se zákonem. Z toho

plyne však zároveň, že v řízení o úpravu odpočivných (zaopatřovacích) platů podle zákona č. 70/1930 Sb. lze k době rozhodné pro výměru pense a procentní sazbě přihlížeti jen v tom rozsahu, v jakém byly pravoplatně vzaty za podklad dřívějších úprav odpočivných (zaopatřovacích) platů, že tedy nároky, jež při dřívějších úpravách nebyly takto zjištěny, nemohou býti podkladem úpravy podle zákona č. 70/1930 Sb.

Otázka, jaká doba započtená, resp. jaká procentní sazba byla podkladem dosavadních úprav zaopatřovacích požitků st-lčinných, jest otázkou skutkovou, kterou nss nemůže přezkoumávati co do věcné správnosti závěrů žal. úřadem učiněných, nýbrž toliko s hlediska formálního, měl-li úřad ve smyslu § 6 odst. 2 zákona o ss pro své závěry procesně bezvadný podklad. Ze správních spisů pak zřejmo, že již při výměře st-lčiny pense výnosem z 15. února 1922 vycházel úřad podle pensijní listiny účetního oddělení expositury min. zemědělství v Bratislavě ze započitatelné služební doby st-lčina manžela počínající dnem 11. května 1896 okrouhle 23 roků, kdežto dřívější jeho služební doba 12 roků 5 měsíců 28 dní nebyla započtena proto, že nelze ji pokládati za službu župní, poněvadž župa obstarávala pouze vybírání poplatků od majitelů lesů a z těchto vyplácela lesní zaměstnance. Také při pravoplatných úpravách st-lčinných zaopatřovacích požitků podle zákona č. 99/1921 Sb. a vlád. nař. č. 247/1922 Sb., pokud se týče podle zákona č. 287/1924 Sb. (výměrem z 20. června 1927) a podle zákona č. 80/1928 Sb. (výměrem z 8. dubna 1929) vzata podle likvidačních archů ve správních spisech založených za podklad služební doba okrouhle 23 roků a 66% sazba podle zařazení manžela st-lčina do skupiny A, resp. služební třídy I. b) státních zaměstnanců s posledními aktivními požitky podle VII. hodnotní třídy 1. stupně, třeba tyto základy v dotýčných výměrech nedošly výslovného výrazu. Měl proto žal. úřad dostatečný podklad pro svůj závěr, že z těchto základů nutno podle § 52 vlád. nař. č. 96/1930 Sb. i při úpravě st-lčinných zaopatřovacích platů ve smyslu zákona č. 70/1930 Sb. vycházeti. Je proto stížnost, pokud tvrdí opak, bezdůvodná. — — —

Č. 12.566.

Zaměstnanci veřejní: I. Nárok na přiznání nového činovního při změně služebního působiště připíná § 139 odst. 2 věta 3 plat. zákona na první den měsíce, který následuje po řádném vyrozumění zaměstnance o tom, že byl personálním úřadem zproštěn konání služby na určitém působišti. — II. Soudce, jemuž bylo propůjčeno systemisované služební místo u určitého soudu, je bez prodlení přikázati k výkonu služby na propůjčeném mu místě služebním.

(Nález ze 14. října 1936 č. 19.938/34.)

Prejudikatura: ad II.: Boh. A 880/21, 1019/21, 7840/29, 9220/31.

Věc: Jaroslav K. v Bratislavě proti rozh. min. spravedlnosti v Praze z 27. června 1934 o činovním.